

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 600 Lej
Fél évre ... .. 300 Lej
Negyed évre ... .. 150 Lej
Havonta ... .. 50 Lej

Hirdetések díjazás szerinti
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Amerika békül Romániával

Bucurestiből jelentik: Emlékeztessen nagy feltűnést keltett az a súlyosnak látszó konfliktus, amely Románia és Amerika között különböző gazdasági kérdésekből kifolyólag támadt s amely — bucarestii lapjelentések szerint — napról-napra jobban elmérgesedett, ugyannyira, hogy már egyes körök az amerikai követ visszahívásától is tartottak. Ez a feszültség azonban az utóbbi napokban legalább némileg megnyihült: az amerikai követ utasítást kapott, hogy kezdjen tárgyalásokat a bucarestii kormánnyal s csak akkor, ha ezek a megbeszélések nem vezetnének kielégítő eredményre, történnék döntés Amerika végleges állásfoglalásáról. Mint bucarestii tudósítónk jelenti, a román-amerikai konfliktus ügyében Duca külügyminiszter és Jay, az Unió bucarestii követe szombaton megbeszélésre ülnek össze. Az amerikai követ ugyanis jegyzéket kapott kormányától s ez a jegyzék a kormánnyal, vagy Románia külügyminiszterével való tárgyalásra utasítja Jayt, aki ezt közzölte is Bratianu miniszterelnökkel. A bucarestii kormány Duca külügyminisztert bízta meg e tárgyalások lefolytatásával. A követ azonban csak szombaton lesz Bucurestiben s így csak ekkor kezdődhetnek meg a megbeszélések. E tárgyalás döntő jelentőségű lesz, az itt kapott választ a Követ Newyorkba viszi s ha az Unió kormánya a választ nem tartja kielégítőnek, akkor esetleg szóba kerülhet Jay követ visszahívása is.

A közlekedésügyi minisztérium költségvetése

Mint Bucurestiből jelentik: A közlekedésügyi minisztérium költségvetésének 10 millió lejjel való utólagos felemeléséről szóló királyi dekretumot ma bocsájtották ki.

Nagy vérengzés egy jugoszláv községben

ROMA. A jugoszlávai Galice községben jugoszláv kormánycsapatok megütköztek macedon bandákkal. A harc rendkívül heves és véres volt. A jugoszlávok tizenöt tisztet veszítettek. A község lakosságából kétszázan meghaltak. Sajm Bejta macedon bandavezérnek sikerült elmenekülnie. Jugoszláviában a vérengzés következtében nagy az izgalom. A kormány erélyes kézzel lát neki, hogy a macedon bandákat teljesen ártalmatlanná tegye.

Katonai konvenció Románia és Csehszlovákia között

A külügyminisztérium tárgyalást kezd Belgráddal hasonló megegyezésre

Bucurestiből jelentik: Nemcsak a politikai világot, de a katonai köröket is erősen foglalkoztatja az a katonai jellegű megegyezés, amely Románia és Csehszlovákia között a legutóbbi időkben jött létre, amely teljes részletességében most került nyilvánosságra. Ez a katonai konvenció — mondják a beavatottak — rendkívül nagyfontosságú, különösen Romániára nézve. A szerződésnek ugyan sem minemű támadó jellege nincs, de rendkívül alkalmas arra, hogy a kisantant vezető-állama és Románia között most is fennálló jóviszonyt még bensőségesebbé tegye, még szorosabbá fűzze. Ez a csehszlovák-román konvenció különben csak az első lépés arra, hogy a kisantant államai között még szorosabb kapcsolatot létesítsen, mert — mint hírlik — a bucarestii külügyi hivatalnak most az a terve, hogy a csehszlovák-román konvencióval teljesen azonos

megegyezést létesítsen Jugoszláviával. A csehszlovák-román katonai konvenció létrejöttéről alábbi bucarestii táviratunk számol be:

Duca Külügyminiszter a holnapi minisztertanácson közli és részletesen ismerteti a csehszlovák-román katonai konvenciót, amelyről különben a külügyminiszter már az uralkodónak is jelentést tett. A konvenció leglényegesebb kikötése az, hogy mindkét ország haladéktalanul köteles katonai beavatkozást kezdeni, ha az egyik szerződő felet bármely részről támadás éri. A konvenció különben teljesen de ienziv jellegű. Mint ismeretes, Jugoszlávia és Románia között eddig csak semlegességi szerződés volt, valószínű, hogy a bucarestii külügyminiszter rövidesen tárgyalásokat kezd a belgrádi kormánnyal, hogy Románia csehszlovák egyezményvel teljesen azonos megállapodást létesítsen Jugoszláviával.

Németországot is meghívják Londonba

Gyors tempóban folyik a konferencia munkája Milyen feltételek mellett hajlandó Amerika résztvenni Németország talpraállításában

Londonból táviratozzák: A konferencia második albizottsága, amely Németország gazdasági egységének tárgyalásával bízták meg, gyorsan bevégzi a tanácskozásokat, mert a francia delegátus kijelentette, hogy Franciaország a lehető legrövidebb idő alatt kívánja helyreállítani Németország gazdasági egységét. Bejelentette, hogy a Ruhrvidék gazdasági kiürítésének három alapfeltétele van. Először, hogy a birodalmi gyűlés a szükséges törvényeket megszavazza, a második és harmadik, hogy az ellenőrző szervek alakuljanak meg és kezdjék meg működésüket.

Az Echo de Paris jelenti, hogy a második bizottságban erős csatát vívnak meg. A belgák a kézben tartott zálogok síma feladásában nem egyeznek bele. Azt követelik, hogy Franciaország és Belgium csak akkor mondjanak le a zálogokról, ha meggyőződtek Németország jóakarataról.

Londonból jelentik: A konferencia második albizottságához ma betértesztik a francia-belga szervezést a német gazdasági egy-

ség helyreállításáról. Az Echo de Paris értesülése szerint a belgák olyan javaslatot terjesztettek elő, hogy a jóvátételi bizottságnak a kölcsön elhelyezéséről szóló döntését változtassák meg. A belgáknak az a nézetük, hogy elegendő, ha angol, amerikai és más bankok vállalják a kölcsön elhelyezésének kötelezettségét. Londonban erősen tartja magát a hír, hogy ha a konferencia hangulata kedvezően alakul, úgy hétfőre a németeket is meghívják a tanácskozásokra.

Amerika álláspontja.

Az Echo de Paris politikai munkatársa beszélgetést folytatott Owen Young amerikai szakértővel a német kölcsön ügyéről. Az amerikai pénzügyminiszter nyilatkozott, hogy a német kölcsön jegyzésében az amerikai pénzpiac is részt vesz bizonyos feltételek mellett. A főfeltétel az, hogy ha a minden résztvevő által elismert megegyezés megtörténik, úgy Németországban egyetlen állam sem gyakorolhat intervenciót. Másik fontos feltétel az, hogy kimondják a kölcsön kamatainak lefizetésére szolgáló jövedelmek érintetlenségét, vagyis,

hogy ezeket ne lehessen lefoglalni. Még közös jogos szankciók alkalmazásánál sem szabad a kölcsön zálogjogaihoz nyúlni.

Németország eddigi hiattalan arany fizetési.

Berlinből érkező jelentések szerint a német birodalom eddig 41 milliárd 612 millió 555 ezer aranymárka jóvátételt fizetett. Ez az összeg kilencszerese annak, amit Franciaország a hetvenes háború utáni időkben juttatott Németországnak, huszszorosa Németország háború előtti szentermeletének, négyszerese Anglia és az Unió 1913-iki kivitelének. Ebben az összegben nincs benne az a 14 milliárd aranymárka, amit Németország a békekötés értelmében, de nem jóvátétel fejében fizetett. Ez az összeg jórésztben az idegen csapatok megszállási költségeit fedezi. A német kormánynak megjegyzi, hogy példátlan a történelemben ilyen súlyos feltétel, mint a mostani, de az is egyedülálló, hogy egy ország három év alatt ennyi hadisarcot fizetett.

Averescu fuzióra készül Marghilomannal

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai élet a parlamenti szünet dacára egyáltalán nem nyugodott meg. A pártok teljes energiával mozgolódnak, mintha a nemzeti és parasztpárt fuziójának immáron végleges meghiusulása feléresztette volna a többi politikusokban az egyesülés, a kolaborálás vágyát, egyre-másra érkeznek a hírek különböző fuzió tárgyalásokról. A legfrissebb fuzió híre — a sok-sok gyakran egymásnak ellentmondó híradás közepette — igen nagy feltűnést keltett az egész politikai világban. Egészen pozitív formában került szárnyra az a hír, hogy Averescu tábornok pártja fuzionál Marghilomanékkal. Megbízható politikai körökből vett értesülés szerint az Averescu párt július hó 24-én Bucurestiben rendkívül fontos értekezletet tart, amelyen feltétlenül szóba kerül a Marghilomanékkal való együttműködés, sőt a pártértekezlet a kormányutódlás kérdésével is foglalkozni fog. Az Averescu párt vezetőségéből eredő információ szerint szinte teljes bizonyossággal megállapítható, hogy az Averescu és Marghiloman pártnak a kormányon való együttműködésre irányuló megegyezése befejezett tény, de semmiesetre sem látszik valószínűnek, hogy a két párt közötti fuzió a hatalomra kerülés előtt megtörténne.

Beomlással fenyeget az aradi rendőrlaktanya

Sürgős szükségüvé vált az alapos renoválás. — Aradvárosának kell viselnie az államrendőrség lakását, fűtését, világítását és vízfogyasztását.

(Saját tudósítónktól.) Leiratot, illetve rendeletet kapott ma délután Bucurestiből Aradváros polgármestere hivatala s a leirat a város vezetőségében nem keltett valami túlságos örömet, sőt bizvást mondható, hogy nagy és kellemetlen meglepetést idézett elő. A belügyminisztertől érkezett ez az írás, amely nem mond kevesebbet, mint felszólítja a várost, hogy az aradi államrendőrség 1923. évi víz- és villanyfogyasztási költségeit a város saját pénztárából fizesse ki. A leiratot a megtehető anyagi gondokkal küzdő város nem fogadta túlságos lelkesedéssel, hiszen a rendőrség múlt évi számlája körülbelül hatvan ezer lejt tesz ki, a meglepetést tetézte a leiratnak további része, amely közli, hogy ez az intézkedés nem csak erre az egyetlen esetre vonatkozik, hanem a miniszter egyszer és mindenkorra közzé a város vezetőségével, hogy a rendőrség víz-, világítás- és fűtésszükségletének fedezése mindenkor a város terhére esik, s a költségek kizárólag a város pénz tárából terhelik. A belügyminiszteri rendelkezés különben a regatbéli idevonatkozó törvényen alapszik, amely kategorikusan kimondja, hogy a városok kötelesek az államrendőrséget lakással, vízzel, fűtéssel és világítással ellátni. Ez

a rendelkezés annál súlyosabban esik latba, mert a meglehetősen nagy összegeket kitevő költségek kizárólag Aradvárosát terhelik, s annak kifizetése különösen ebben az esztendőben meglehetősen nagy gondot okoz a város vezetőségének, minthogy ilyenirányú kiadási tételt a város ezévi költségvetésébe nem vett fel, hisz akkor amúgy az összeállítódott, erre nem is volt szükség, s így az összeg előteremtése és fedezése a város vezetőségének ma még elég gondot okoz.

E miniszteri rendelkezés nyomán még egy súlyosabb teher is ránehezedik a város nyakára. E leirat következtében a város tartozik a rendőrség számára megfelelő lakást biztosítani s azok jókárban tartása, megjavítása a város kötelessége. Ez a felfedezés valóságos hideg zuhanyként hatott amúgy is inkább, mert épen most vált sürgősen szükségessé, minthogy a rendőrség otthoni szolgáló volt honvédegyalagsági laktanya épen az idén meglehetősen nagyarányú reparációra szorul, minthogy a strada Vicentie Babes re néző épülettömb több szobájában a mennyezet beomlással fenyeget. Az 1920. évben ugyan alapos javítás alá került a volt laktanya, de ekkor az egyik traktus reparálták ki, most azután esedékessé

vált a másik épületrész sürgős renoválása, amely — hozzávetőleges számítás szerint — mintegy 300.000 lej költséggel járna. A regatbéli törvényen alapuló miniszteri rendelkezés ellen természetesen

appellátia nincs, s így Aradváros tanácsa a közeli napokban veszi tárgyalás alá a miniszteri leiratot, hogy a több százezer lejre menő rendkívüli kiadásra megfelelő fedezetet találjon.

Újból emelkednek a pesti házbérek

Aranykoronás házbérek Budapesten. —: Az 1917-es házbért vették alapul.

Budapestről jelezzük: A kormány rendelete, mint ismeretes, május elsejétől kezdve aranyalapon állapította meg a házbéreket. A májusban kiadott rendelet már rendelkezéseket tartalmaz arra vonatkozóan is, hogy az elkövetkezendő évnegyedekben automatikusan mennyivel emelkednek a lakás- és üzletbérek. Május elsején a lakásoknál az 1917-ik évi lakbér 7 százaléka, üzlethelyiségeknél pedig 18 százaléka volt a tiszta lakbér aranykoronában számítva. — Ezek a bérek az augusztusi negyedben lényegesen emelkedni fognak s a bérek a következőképpen alakulnak:

Lakásoknál fizetendő az 1917-ik évi novemberi negyed 10 százaléka aranyban, ehhez jön még 3 százalékos közüzemi pótlék és 2 és fél százalékos kincstári részesedés, vagyis összesen az 1917-ik évi novemberi lakbér 15 és fél százaléka aranykoronában. Aká tehát 1917 november 1-én 100 korona lakbért fizetett, az most fizet 15 és fél aranykoronát. A házmesterpénz a papirkoronában kiszámított tiszta házbérnek 2 százaléka. Ha lift és központi fűtőkészülék van a házban, akkor ezek után egyenként

fél-fél százalék, porszívóért pedig egynegyed százalék jár. A szemétygyűjtésért kap a házmester az első szoba után 1000 koronát, minden további szoba után pedig 500 kor. Üzleteknél fizetendő az 1917. évi üzletbér 26 százaléka, ehhez járul még 2 százalékos közüzemi pótlék és 6 és fél százalékos kincstári részesedés, összesen tehát az 1917-ik évi novemberi üzletbér 34 és fél százaléka aranykoronában.

Az aranykorona értékét papirkoronában a kormány rendelete állapítja meg. Ez a rendelet előreláthatóan csak július 31-én jelenik meg. Addig tehát papirkoronában legjeljebb hozzávetőlegesen lehet az új házbérre vonatkozóan számításokat végezni. Május elsején 16.000 papirkoronában állapították meg a házbér aranykoronát. Múltán a vasárnál a 17.600-as szorzószámot léptették életbe, nem lehetetlen, hogy ugyanezt a kincstári fogják alkalmazni a házbéreknél is.

Az augusztusi lakbéreket augusztus 5-éig kell lefizetni, nem úgy mint májusban, amikor a rendelet késedelmes kiadására való tekintettel május 15-éig lehetett fizetni a béreket.

TARCA

A kóc-husár

Írta: Móra Ferenc.

Bercsényi Miklóst már a maga idejében is úgy ismerték, hogy a szive mézeskalácsból van, de mák helyett puskaporban hempergette azt meg a teremtmő, mikor kögyurta. Egyszer, ahogy a Száva mentén sétálgat, látja ám, hogy egy nagy marcona ember vizes kötéllel kerget egy síheder legénykét.

— Megállj, atyafi! — csapott közéjük a lovagló vesszejével Bercsényi, — mért ütögeted olyan gorombán azt az ifju embert.

— Hogyne ütögetném uram! — csattant föl a marcona ember, — szegény, halászember vagyok, ez a nagy égi meszelő meg a legényem. Azt mondom neki az előbb nézze meg a halakat a bankában, varrta elég vizük. Hát nem mind visszahajigálta őket a Szávába.

— Hát ott legalább van elég vizük szegényeknek — kottyant bele a legény megiramodva, mert a halász már megint emelte a vizes kötelet.

— Ne bolondozz ember! Meny nyí a károd?

— Van egy ezüst máriás.

A vezér odavetett neki egy Leopoldus aranyat.

— Hogy hívják te fattyu?

— Engem? Mikének.

— Tetszel nekem Mike.

— Maga is nekem nagy uram.

— Akkor hát nincs baj, Mike.

Szeretné-e huszár lenni?

— Mindig úgy éreztem, az Isten is annak teremtmé — ugrott nagyot a gyerek. — Mert azt hiszem, a huszárnak könnyebb elszaladni a csatából.

Bercsényi megint elmosolyogta magát és vitte a fiút a táborba. Ott aztán ezüstsujtásos karucukát adott neki, amit Mike föl sem vett addig, míg a sujtást le nem szedte róla.

— Hát a sujtás hova lett a gurnyádnál? — csodálkozott Bercsényi, mikor a szeme elé került a fiú.

— Itt van a tarsolyomban — kacintott Mike — itt legalább nem piszkolódik el. Ne féljen, nagy uram, tudok én a ruhámra vigyázni.

— Azt már látom. Most már

csak azt szeretném látni, hogy ülöd meg a lovat.

— Megülöm én csak ráülhesek.

A ráülés nem sikerült. Először feje felől közeledett a lóhoz, de mindjárt visszaugrott.

— Megharap a rusnya — mondotta ijedten.

Aztán hátulról akart ráugrani.

— Megrug nagy uram, — nézett bámatosan Bercsényire.

Az pedig mérgesen rágta a bajuszát.

— Meg vagyok már én rugva feved. Ugy nézem, csak olyan kóc-huszárt vagy te.

De olyan szívzaggatóan tudott nézni a fiú, hogy megint csak megszámta.

— No, ne busulj, jó leszel ajtónállónak.

— Te fiú — mondta neki egyszer Bercsényi — ha Czelder obeszter ur ökegyelme keres, mondd meg neki, hogy várom a patakmalomnál.

— Igenis, nagy uram. — próbálta összezsápnia a sarkát a kóc-huszár — hátha nem keresi, mit mondjak neki?

Ez az együgyűség aztán vég-

Kép kihozta a sódrából a vezért. Megrázta hamarosan és messzire elpöndörítette a sátrától.

— Eredj a pokol fenekére, te lökéletlen!

Bercsényi most már szóba se állt vele, hanem kiadta a parancsot, hogy a félkegyelműt kergesék világgá, míg valami bajt nem csinál.

Ki is zavarták az éjszakába, de reggel már megint ott kődörgött a vezérsátor körül. Mikor újra hajkurászni kezdtek, Bercsényi leintette őket.

— Hagyjátok, hadd éljen. Csak bizoni ne bizzatok rá semmit.

A kóc-huszárnak az egész lelké a szemében volt, ahogy ránézett Bercsényire és ettől fogva esztendőig nem maradt el melőle. A csatában is mindig ott lábatlankodott körülötte. Állta szónélkül a haditérf minden sanyarúságát. Csak akkor morgott láncos eb módjára, ha éjszakára elkérgettek a Bercsényi szállása tájáról.

Maga a vezér meg se látta soha, csak a trencsényi csata előtt vetett neki egy-két incselkedő szót.

— No Mike, ma ne járj arra,

Veszedelemes betörőt fogott az aradi rendőrség

Aki maga sem tudja hány helyen tört be — A katonaszökevény óriási bűnlajstroma

(Saját tudósítónktól.) Érdekes módon fogott el az aradi rendőrség egy hatszoros betörőt, aki többször szökött át a jugoszláv és magyar határokon anélkül, hogy elfogták volna. A betörésekben gazdag múlt után ma ismét szerencsét próbált Jambrić Józsefné Călea Radnei (Pécskai-uti) lakásában, azonban rajtavesztett, mert a cselédleány észrevette a betörőt, fellármázta az uccát és egy odasiető rendőrnek nehéz küzdelem árán sikerült a betörőt beszállítani a rendőrségre, ahol Mutiu rendőrkapitány hallgatta ki. A kihallgatás folyamán érdekes részletek derültek ki: Semenasc Miklós egy jómódú Kuvint gazdálkodó fia 1921-ben szolgált a craiovai ezrednél és a szolgálata letelte előtt két katonaszökevényt kellett a parancsnokságra kísérni. A katonaszökevények furianggal megszöktek tőle és Semenasc nem mert a parancsnokságra visszamenni. Elszökött ő is, azonban a csendőröktől való féltében nem mert hazamenni falujába. Aradra jött, azonban pénze nem volt, tehát betörést követett el, még pedig egymásután három ízben. A rendőrség a legszorgosabb kutatása dacára sem bírta a vakmerő betörőt elfogni. Semenasc ezután Micălakára ment, itt ellopott nagyértékű tallérokat, ezt a többi holmival együtt értékesítette és Timisoarára ment, ahonnan átszökött Jugoszláviába. Itt azonban nem sokáig maradt, mert félt jelentkezni és egy fél év múlva ismét Timisoarára ment, ahol egy véletlen alkalmával elfogták. Nincs azonban semmi terhelő adat ellene és szabadon bocsátják. Ezután ismét Aradra jött, majd Ghiorocra

amerre én, mert megégeted a falpadat.

A kóc-huszárról nem tudott hová fejni örömeiben, hogy nagy ura így megszólította.

Ahogy megkezdődött a fusa, a kóc-huszárral meglapult a Bercsényi lova mögött s követte a vezért, mint egy árnyék. Vele volt akkor is mikor mindenki elhált mellette, vagy elhullott és messze volt még a segítő csapat.

Pedig egyszerre tíz labanc kopja is meredt Bercsényire, aki alól a lova is kidőlt már.

Abban a percben elöngrott a kóc-huszárral és két kánjával összenyalabolta a hosszú vasnyársakkal, elkijáltotta magát, nyafogó gyereklhangján:

— Vágja nagyuram a gyáva kutyákat!

Tíz vashegy, egyszerre furdótt bele, de Bercsényi megszártult és szétssórtta a csapatot. Azután ráborult a kóc-huszárra, aki megüvegesedett szemmel meredt a hópelyhekkel hunkajtó szürkégre.

— Kóc-huszárral, hej kóc-huszárral! — jajdította el magát.

A futó kurucok alig bírták elvágni a lábukat.

ment. Itt sem bírt megmaradni, egy Arad melletti pusztán kapott alkalmazást, ahol öt hétig maradt, majd Timisoarán keresztül ismét Jugoszláviába szökött. Ezúttal majdnem elfogták, azonban sikerült megszöknie az üldöző határőrök elől, akik többször rá is lőttek. Ujabb négy heti tartózkodás Timisoarán, ahol ismét néhány kisebb lopást követett el, hogy hol és kinél, már maga sem tudja. Innen Chisineu (Kisjenőre) ment, a hol át akart ismét szökni Magyarországra. Ezúttal nem sikerült, a lovascsendőrök elfogták. Tudták már róla, hogy a sibiui hadbírósként katonaként és azért Sibiuba küldték. Ott letárgyalták ügyét. Két hónapra elítélték, amit le is ült. Azonban ahelyett, hogy az ara-

A rendőrség tudott a hannoveri gyilkosságról

Szenzációs interpelláció a porosz parlamentben A lepenzelt rendőrtisztok

Hannoverből jelentik: A porosz nemzetgyűlés mai ülésén a kommunista párt a következő kérdéseket intézte a kormányhoz: 1. Hogyan magyarázza meg a kormány azt, hogy a tömeggyilkos Haarmann politikai kémi és besúgó volt és privátéletét minden felügyelet nélkül folytathatta? 2. Milyen közléseket tett, mint besúgó a kommunista párt ellen? 3. Igaz-e az a hír, hogy Haarmann nemcsak lakásán, hanem a város különböző részein követte el borzalmas tetteit? 4. Hogyan lehet az, hogy a tömeggyilkos levek óta üzte tetteit és kereskedést üzött a meggyilkoltak ruháival és húsvál minden gyarmatol mentesítve? 5. Igaz-e az, hogy államilag traktálta a rendőrségi tisztviselőket és ezáltal nyugodtan gyilkolhatott? 6. Igaz-e az, hogy egy ügyészégi tisztviselő

di rendőrséghez küldték volna, hogy itt is feleljen az elkövetett betörésekért, szabadon bocsátották. Az ufon több kisebb zsebtolvajlást és lopást követett el és Aradra jött, ahol folytatódta a lopások. Ségában néhány ruhadarabot lopott, amit eladott és egész nap ivott a kapott pénzből, különböző lebujsokban. Ittas állapotában még egy betörést akart elkövetni, az utolsót, amely vesztét okozta. Jambrić Józsefné észrevette a tolvajt, hóna alatt a csomaggal és eléje állt, visszakövetelve holmiját. Semenasc mellbe ütötte és kiszaladt az udvarból. Jambrićné és a cselédleány utána tolvajt kiabálva. Néhány perc alatt egész néptömeg üldözte a betörőt, míg végre Mihuc aradi rendőrtiszt nehéz küzdelem után elfogta. A többszörös betörőt nehéz bilincsek között vitték a központi rendőrségre, ahonnan még ma átkísérik az ügyészégre.

miatta követett el öngyilkosságot.

7. Igaz-e az, hogy Haarmann letartóztatását elhalasztották és csak a lakosság fenyegető magatartása miatt hajtották azt mégis végre? 8. Miért nem tesz a kormány intézkedéseket, hogy a tömeggyilkossal barátkozó rendőrségi tisztviselő ellen vizsgálatot indítsanak és a rendőrigazgatót, a kormányzókat és főigazgatókat miért nem függesztették még fel? A kérdésekre a kormány tagjai még nem nyilatkoztak. A tömeggyilkos legutóbbi kihallgatása alkalmával Gransot oly erősen belekeverte az ügybe, hogy bünrészessége világos. Grans tudta, hogy mi történni a lakásban csalt fiatalemberekkel, sőt ő vezetett hozzá újabb áldozatokat. Az áldozatok lestromálásában szerepel egy berlini nagyvendetős fia is.

Miért nem indul eljárás a sikkasztó aradi CFR főfelügyelő ellen

Százharmincötezer lejjel megkárosította a vasutat és szabadlábban van — Egy lavásáriás furcsa vége

(Saját tudósítónktól.) Még ellenkémlekezőtében a közönségnek Mandrea Demeternek, az aradi vasutigazgatóság egyik főfelügyelőjének ügye, aki ellen százharmincötezer lej elsikkasztásért több tisztviselő bejelentést tett. Mandrea Demeter a vasutigazgatóság beszerzési osztályának volt a főnöke. A múlt év decemberében a vasuti vezérigazgatóság rendelkezése a vasuti pénzből tüzifát vásárolt a vasutasok olcsó árral való ellátása céljából. A főfelügyelő ötszáz ezer lejért vásárolt fát és ebből a famennyiségből a vasutasokon kívül más egyéneknek is juttatott. A vásárolt fát a vasutasoknak nem a vezérigazgatóság által előírt beszerzési áron adta el, hanem drágábban, úgy hogy az ötszáz ezer lej értékű tüzifa eladása után százharmincötezer lej ha-

szon maradt, amellyel azonban Mandrea nem számolt el, hanem elsikkasztotta. Mikor a vasutasok tudomást szereztek arról, hogy Mandrea becsapta őket, bejelentették a vasutigazgatóságnak, amely saját hatáskörében rovatcsalást végzett és megállapította a sikkasztást. Mandrea Demeter főfelügyelőt időközben azonban már ciusban súlyos betegsége gyógyítása céljából több hónapra szabadságra küldték és hosszú időn keresztül a jasi köznevelésben felelt.

A vasutigazgatóság felszólítására Mandrea nem jelentkezett a hiány elszámolására és hivatalosan azt válaszolta a vizsgálatot vezető bizottságnak, hogy százszázhuszonnyolcötezer lejjel a pénztári könyvekben elszámolt, nyolcötezer lej kovárdításáról pedig Rom Octávián vasutigazgatónak tu-

domása van. A sikkasztó főfelügyelőnek válasza után dr. Costa György, aradi ügyvédet, a vasuti jogügyi osztályának vezetőjét, Dima helyettes igazgató megbízta, hogy Mandreat tartózkodási helyén keresse fel és hallgassa ki. Mihuleanu György aradi ügyvéd utazott le dr. Costa helyett, aki több városban kereste Mandreat és amikor végre Campulungban megtalálta, Mandrea kijelentette, hogy nem hajlandó a hiányzó összeget kifizetni és kérte a könyvek újbóli revideálását, amelyben a fapénztárakból jelentkező nyereséget elkönyvelte.

A pénztári könyvek újbóli átvizsgálása után értesítették Mandreat, aki még mindig az aradi vasutigazgatósághoz beosztott főfelügyelő, de öt hónap óta szabadságon van, hogy a könyvekben elszámolt összegeken kívül hiányzik a 128 ezer lej, a vasutigazgatóságnak ezt a levelét Mandrea válasz nélkül hagyta.

A vasutasok körében érthető izgalmat okoz, hogy a vasutigazgatóság sem fegyelmi, sem büntügyi eljárást ezideig még nem indított Mandrea Demeter ellen és így a megkárosított vasuti tisztviselők nem kaphják vissza a jogtalanul behajtott összegeket.

Mandrea ellen már hónapokkal ezelőtt az aradi királyi ügyészhez is érkezett feljelentés. A feljelentés nyomán az ügyész elrendelte a nyomozást, amelynek lefolytatásával az államrendőrség büntügyi osztályát bízta meg. A rendőrségi nyomozás lefolytatását is akadályozza az, hogy Pop Octávián vasutigazgató, aki különben jelenleg szabadságon van, ezideig még nem tett a fegyelmi eljárás lefolytatására irányuló intézkedéseket.

Egy dussgazdag ghioroci gazda szélhámoságai

Elmezavarában követte el bűnét.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség ma délelőtt egy dussgazdag ghioroci gazdát tartóztatott le, aki különféle szélhámosságokat követett el. A mai állatvásáron Boár József ismerő ghioroci gazda hízórt sertéseket kínált eladásra. Egy aradi hentesmester megalkudott vele azzal a feltétellel, hogy hetenként négy sertést fog részére Aradra szállítani. Boár nagyobb összeg előleget vett fel a hentesestől, aki az első sertésszállítmány átadását azonnal követelte. Akkor derült ki, hogy Boárnak mincsenek eladó sertései és a visszakövetelt előleggel megakart szökni. Az előhívott rendőr segítségével a rendőrségre kísérték a szélhámos gazdát, aki az ott feladott kérdésekre zavaros válaszokat adott, amelyekből valószínűnek látszott, hogy nem rendelkezik teljes itélőképessé-

séggel. Megmozdítása alkalmával megtalálták nála a felvett előlegét és azonnali nagy összegű pénz volt még zsebében. Boár József kitért iránt telefonon érdeklődött a rendőrség Ghiorocról és azt a felvilágosítást kapta, hogy

Boár nem teljesen normális és már több ízben követett el hasonló szélhámosságokat, sőt betöréseket és lopásokat is. Családja azonban minden általa okozott kárt megtérítet. Boár Józsefet a rendőrség egyelőre őrizetben tartja.

SPORT

Botrány a kardvívó-verseny döntőjén

Az olasz vívók lazálltak egymással szemben — A zsüri megsemmisítette eddigi küzdelmeiket

Párisból jelentik: A sportvilág figyelme mind az egyéni kardvívás felé irányul, hisz önkéntelenül az a kérdés adódik, vajon ebben a versenyben is háttérbe szorulnak-e a magyar vívók, miként a kardcsapatversenyben, ahol a magyarok pillanatnyi indiszpozíciója szerezte meg az olaszoknak a győzelmet. Az egyéni vívóverseny döntő küzdelmeit különben tegnap érdekes incidens zavarta meg. Az egyik magyar bíró (a nevét nem közli a távirat) felhívta a zsüri figyelmét arra, hogy az olaszok legjobb vívója Pulitti, aki-ben igen sokan az egyéni vívás győztesét hiszik, túlságosan könnyen győzi le honfitársait, amiből a bíró azt következteti, hogy az olaszok lazállnak Pulittival szemben, s általa igen könnyen, minden küzdelem nélkül győzetik le magukat. A magyar bíró erre bejelentésére Pulitti dühösen nekiment a magyar bírónak, mire a küzdelmet azonnal félbeszakították. A nyomban összehívott felsőbb vívósüri megvizsgálta a panaszt, s Pulittit kizárta a további versenyből s az olasz vívók eddigi küzdelmeit érvénytelenítette s új versenyeket péntekre tűzte ki. A felsőbb zsüri döntése nagy feltűnést, de egyben általános meglepetést keltett s a sportkörök véleménye szerint az olasz botrány ezzel az ítélettel nem fejeződött be, mert az a hír járja, hogy a másik három olasz vívó szolidárisnak vallja magát Pulittival s mind a hárman visszalépnek a további küzdelmeiktől. — A magyaranyu botrányról újabb jelentéseink a következőkben számolnak be: Az egyéni kardverseny döntőjében az olaszok páratlan botrányt idéztek elő. Kovács György magyar zsüritag tiltakozott az ellen, hogy az olasz vívók összejátszanak, a mérkőzéseket egymásnak lezássálják, a mivel olimpiai fogadalmukat is megszegik. Pulitti (olasz) erre odaírt Kovácsnak, hogy ha így folytatja bíraskodását, akkor bottal vesz elégtételt magának. Pallavicini György ögróf ezt az inzultust hivatalos formában bejelentette a legfelsőbb zsürinek, ezzel egyidejűleg Kovács elhagyta a zsüri asztalát, mire a magyar vívók kijelentették, hogy csak a legteljesebb elégtétel után hajlandók tovább is mérkőzni. A hallatlan incidens a résztvevő nemzetek között kivétel nélkül óriási feltűnést keltett s egyhangulag elítélték az olasz vívócsapat izága magaviseletét, a mellyel már a törversenyben is botrányokat okoztak. A mérkőzések nagy izgalmak közepette félbeszakadtak s a legfelsőbb zsüri nyomban összeült. Három órai

vanácskozás után a zsüri Kovács György durva megsértése miatt Pulittit kizárta a további kardversenyből, a megállapított lazáslás miatt a már lebonyolított döntőmérkőzéseket megsemmisítette s azoknak pénteken való újravívását rendelje el.

A magyar vívók elnyomásának kerszerűségére élenken jellemző az a tény, hogy a legutóbb lejátszott kardcsapatverseny döntője után, amelyet tudvalevőleg az olaszok csak tussarányal nyertek meg, az egyik bíró Vidal (Csehország) többek jelenlétében bevalletta, hogy életében először a kardcsapat döntőn bíraskodott.

A párisi sajtó mély sajnálatát fejezi ki a kardversenyen történt incidens fölött, amelyet az olimpiai szellem eltévelyedésének minősít. A Journal igazságot szolgáltat a magyar álláspontnak, viszont egyes lapok sajnálkoznak az olaszok elmaradásán, ami által a küzdelem erősen veszít érdekességéből.

O Az olimpiai evezősdöntői. Párisból jelentik: A tegnapi nap az evezősök napja volt, gyors egymásutánban következtek a döntőversenyek, amelyek főbb eredményeiről alábbi táviratunk szól: — A 200 méteres evezésben (kétevezős kormánynyal) 1. Svájc 8 p. 39 mp., 2. Olaszország 8 p. 39.9 mp. 3. Unio, 4. Franciaország. — A nyolcevezős döntőjében 1. Vale-csapat (Unio) 6 p. 33.4 mp., 2. Toronto-csapat (Kanada) 6 p. 49 mp., 3. Olaszország háromnegyed hosszal Kanada mögött, 4. Anglia. — Kétszáz méteres evezés négyvezős kormányossal: 1. Svájc 7 p. 18.4 mp., 2. Franciaország 7 p. 21.4 mp., 3. Unio, 4. Olaszország. — A mai evezősfínálé után a pontarány a következő: Unio 33. Svájc 32, Anglia 27, Franciaország 21, Kanada 10, Ausztrália 3, Brazília 3 — Kormányos nélküli dublő: 1. Hollandia, 2. Franciaország; kettőspár-evezősverseny: 1. Svájc, 2. Franciaország, 3. Amerika; egyes: 1. Anglia, 2. Amerika, 3. Svájc; négyes: 1. Anglia, 2. Kanada, 3. Svájc; nyolcas: 1. Amerika, 2. Kanada, 3. Oiaszország.

O Olimpiai hírek. Párisból jelentik: A 400 m. uszás első középdöntőjében 1. Weissmüller (Unio) 5 p. 13.6 mp., 2. Charlton (Ausztrália); a második középdöntőben 1. Arne Borg (svéd) 5 p. 21.4 mp. — A 100 m. férhuszás középdöntőjében 1. Kealoha (Unio) 1 p. 13.6 mp., 2. What (Unio.) — A kétszáz méteres melkuszás döntőjében 1. Skelton (Amerika), 2. Kirschbaum (Amerika), 3. Decombes (Belgium), mind a hárman olimpiai rekordon belül usztak. — A műugrás döntőjében 1. White (Amerika) 7, 2. Desjardins (Amerika) 8, 3. Piskton (Amerika) 15 pont; Balázs (Csehszlovákia) 44

ponttal a kilencedik helyre került. — A nemzetek kiküldötteit az olimpiai bizottság ma fogadta ünnepélyesen. — Az egyéni kardvívás első csoportjában 1. Prici (olasz) 7, 2. Ossivier (dán) 7, 3. Garay (magyar) 6, 4. Gouraux (francia) 5, 5. Tersyánszky (magyar) 4 győzelemmel; a második csoportban 1. Ducret (francia) 7, 2. Brinetti (olasz) 6, 3. Schenker (magyar) 6, 4. Dejong (francia) 5, 5. Sola (argentini) 4 győzelemmel.

— Nincs végleges döntés az aradi bajnokságban. Megemlékeztünk arról, hogy a 3:3-as eredményű AAC. — Gloria-CFR mérkőzést az utóbbi órára megismételték, mely ezuttal az AAC győzelmét eredményezte s ez által az AAC jutott a bajnokság első helyére. A rendes bajnokságot meg-

nyerő ATE. nem nyugodott bele, felebbezett a bucarestii központ-hoz, mely táviratilag Halmagian Livius, az aradi bíróttestület elnökét bizta meg végleges döntéssel. E célból csütörtök este gyűlést tartottak, amely hosszas vitatkozás után sem hozott határozatot s a végleges döntést péntekre halasztották. A pénteki értekezlet sem döntött a kényes ügyben és így a bajnokság a bucarestii központ vasárnap reggeli ülésén fog eldőlni.

— Hakoah — Olympia bajnoki főtball-mérkőzés vasárnap d. u. 6 órakor Aradon, az AAC. Török Gábor-uccai sporttelpén. Előzőleg a második csapatok mérkőznek.

„Aber ich muss Mama helfen“

Hogyan gondolkoznak az Aradon nyaraló bécsi gyermekek új otthonukról. — Itt jobb a koszt, de azért visszavágnak a szülői házba.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt írtott be az aradi állomásra a bécsi gyermekvonat... a szülőktől való elválás fájdalmában uszó gyermekszemeké tjedten és kíváncsian lestek ki a kúpeáblakokon várva a történeteket. A peronon nagy csoport aradi urihölgy és uriember várta a sovány, vézna testű gyermekeket, hogy néhány hétig szeretettel és gondadal ápolják őket és kis szívükből kifűzzék a szomorúságot. Arad, Uj-arad, Timisoara és környéke ezuttal is lerőjja kötelességét az emberszeretet oltárán és a kis bécsi gyermekek pár hét múlva megerősödve utaznak vissza hazájukba. Összesen 340 gyermek érkezett, ebből 70 Sibiu (Nagyszébenbe) került, 140 Arad környékére és 52 Aradra. A szeretet propagandáját ugylátszik, a hölgyek vezették, mert mindenki kisleányt akart magához venni, de a kisleányt is kedvesen fogadták. Az első napokban természetesen nem játszanak vígan új játszótársaikkal, hanem szomoruan gondolnak vissza az elhagyott otthonra, amely bármilyen szegényes, de mégis otthon.

Látogatást tettünk néhány kis gyermeknél, hogy megláthassuk, hogyan illeszkednek bele a számukra új környezetbe. Felkerestük dr. Ört Gyula aradi ügyvédet, aki egy bécsi gyármunkás kisleányát vette magához. Kolbsz Regina, a tízéves kisleány nem először van Romániában, mert két évvel ezelőtt Craiovában nyaralt. Kedves, mosolygós arcú kisleány, aki hamar beletalálta magát a környezetbe. Halkán, szegényen meséli el, hogy atyja hetenkint 400.000 koronát keres a gyárban, de a nagy családot nem bírja fenn tartani és azért küzködéssel volt telve életük. Ennivaló ugyan mindig volt — ha nem más, hát kenyér, — de semmiestre sem az, ami egy fejlődő gyermeknek keil. Délben kevés zsirtartalmu leves és kevés főzelék, este vacsorára fekete kávé kenyérral. Beszéd köz-

ben két szemét az ügyvédre függeszti, aki már ugylátszik megnyerte szeretetét. Megkérdeztük: — Maradnál itt tovább is?

Szomoru mosoly, egy könnycsepp a nagy szempillákon... — Nem lehet, mert otthon az anyám. Pedig olyan jó itt... de ott az anyám.

Fleiszig Alfréd aradi vendéglős egy testvérpárt vett magához, egy tízenkétéves kisleányt és egy, hétéves fiut. A tipikus németarcú kisleány mindenre csak mosolygott és inkább kisöccsükje felel a kérdésekre. Pár szóval megtudjuk kis tragédiáját, amely lelkeben mély nyomot hagyott. Wagner Ludmilla és Ottó egy bécsi gyári munkásnő gyermekei és atyjuk, aki jólkereső iparos volt, otthagya családját és elment a városból. Az anyjuk éjjel nappal dolgozik, hogy az éhenhalástól megmenthesse a családot, a napi menü itt is az, miné majdnem minden szegényebb munkáscsaládnál: Zsirtalan levesek, kis főzelék és este fekete kávé kenyérről. Egyszer-egyszer este is főzelék. Mindketten az elemi iskolát látogatják és a szemüveges kisleány leghőbb vágya az, hogy tanító nő lehessen. — Aber ich muss Mama helfen — mondja komolyan a kisleány. Az ember szinte elképzei a vézna gyenge testet, a fűtős gyárban, amint állandóan örli a nehéz munkát. A kis gyermek érzi a sajnálkozást, de még nem tudja megérteni milyen nagy szót mondott ki. Bizalmatlanul néz Wagner Ludmilla nagy szemüvege mögül és ezután kézenfogva a kisleányt kiszalad és titokzatosan sutrogna. Talán arról a különös idegenről, aki mindenre kíváncsi.

— A kenyér és gabona árának megállapítása. Bucarestből jelentik: A minisztertanác. ma ülést tartott, amelyen a besszarabiai bizottság ügyét tárgyalták. Foglalkozott a minisztertanács ezenkívül a kenyér és gabona árának újbóli megállapításával.

Orkán elpusztította Tokaj környékét

Milliárdokra menő kár — Sokan súlyosan megsebesültek

Budapestről táviratozzák: Tokaj vidékének leghíresebb szőlőteremhelyét Tarcalt tönkretette a tegnap pusztított ciklon és a nagy jég eső. Kilencszázkilenevenhét hold szőlőben százszázalékos, a többi területen negyvennyolcvan százalékos a pusztulás. A szőlőkben okozott kár meghaladja a tízenegymilliárd koronát. A vihar pusztítása összesen huszonhat millió korona kárt okozott. Közvetlen kára kirendelt hatvannyolc gyermekét a ciklon súlyosan megsebesített. Egy kislányt felkapott a ciklon és négyszázméter távolság-

ban többször a földhöz vagdalta. Husz csatokban maradt a földön. A szélvihar Rákóczi egykori házarót leszedte a tetőt és a házba többször becsapott a villám. Hat-százötvennyolc gazdálkodó súlyosan károsodott. A katolikus templom tetejét, a református templom oldalát és a volt királyi csarlad Rákóczi-korabeli szőlőkezelési épületét az orkán ledöntötte. A hegyekből az árvíz mázsás köveket zúdított a községekre. Az iskolákat is megrongálta a vihar. A vasutállomás és sínpálya is használhatatlan.

Kedden kifüggesztik az állampolgárok listáját

Még két napig fogad el a város jelentkezéseket — Robu főpolgármester nyilatkozata az állampolgárság utólagos megszerzéséről

(Saját tudósítónktól.) Mindössze két nap áll még a közönség rendelkezésére, hogy állampolgársági fogának érvényesítéséhez szükséges jelentkezést megtegye. Ugylátszik, hogy azok, akik eddig halogatták e magukkal szemben való kötelesség teljesítését, végre még is csak megszivelték az elhangzott felhívásokat s valósággal elözoñlötték Angel polgármester hivatali helyiségeit. Érdekesen feltűnő körülmény az, hogy az utólagosan jelentkezők túlnyomó része özvegyasszony s általában megállapítható, hogy az állampolgárságot kérők jelentős százalékát özvegyasszonyok teszik ki.

Most, hogy az állampolgársági jelentkezés lezárása küszöbön áll, Robu János dr. főpolgármester ma délben megbeszélésre hívta össze az állampolgársági referenseket, akikkel több elvi jelentőségű kérdésekben folytatott tanácskozást, s több eddig vitásnak látszott esetben körvonalozta a helyes hivatalos álláspontot, mind ezeket abból a célból, hogy a hátralévő rövid idő alatt az állampolgársági igazolások minél könnyebben és simábban történhessenek meg.

Hétfőn délben véget ér az állampolgárságért való jelentkezés s kedden délelőtt Arad város közönsége betekintést nyerhet az állampolgárok egyelőre ideiglenes listájába, amely egészen augusztus 20-ig marad közzemlén. Hogy miként történik a közzemlére-tétel s általában, hogy a közönség miként állapíthatja meg azt, vajjon bekerült-e az állampolgárok listájába, a Közlöny munkatársa ma beszélt Robu János dr. főpolgármesterrel, aki a következőket mondotta:

A közönség kényelme s a kérdészkódések gyors lebonyolítása szempontjából az állampolgársági listák átvizsgálására külön apparátust létesítünk, amely előreláthatóan a tanácsteremben kezdi meg kedden működését. A listák átvizsgálása pedig olyképpen történik, hogy tisztviselők lesznek az indexnél is, meg a listáknál is, a kik a legteljesebb készséggel fogják a kellő felvilágosítást megadni mindenkinnek. Ez a közzemlé augusztus 20-ig tart s éppen ezért arra kérem Arad város közönsé-

gét, hogy ne rohanja meg tömegesen az állampolgársági hivatalt az első napokban, mert ezzel csak a hivatalos funkcionáriusok gyors munkáját zavarják s a kérelmek, kéréssek akadálytalan lebonyolítását gátolják. Rohamra, tolongásra annál kevésbé van szükség, mert hisz elég idő — Harminc nap — áll rendelkezésre az állampolgársági ideiglenes listák kiigazítására. Akik a listából kimaradtak, azoknak e harminc nap alatt módjukban lesz, hogy megfelelő iratok csatolása mellett kérhessék felvételét, s mindazokat, a kik állampolgársági jogukat a törvény rendelkezései szerint, hitelt érdemlően igazolják, utólag is felvesszük — minden nehézség nélkül — a névsorba. Ha ez a 30 napos terminus lejár, akkor kerül sor az állampolgárok végleges lajstromának összeállítására. Ez a végleges lajstrom annak idején kifüggesztésre kerül s ez ellen 40 napon belül lehet kifogást emelni, illetve fellebbezést benyújtani a polgármesteri hivatal útján. Ezeknek eloirálása azonban már nem a polgármester hatáskörébe tartozik, ezek fölött a timisoarai ítélőtábla dönt annál is inkább, mert a törvény rendelkezése szerint a végleges állampolgári lajstromokon változtatást csakis a tábla, illetve a legfelsőbb semarítószerk eszközölhet.

Szerencsés zuhanás 30 méter magasból

Egy aradi megmegekkült a biztos haláltól

(Saját tudósítónktól.) Csodálatos véletlen folytán menekült meg a biztos haláltól Zimbica Pál tizenöt éves arad-gáji fiú. Zimbica Pál tegnap reggel kilenc órakor a repülőtér mellett felmászott egy mintegy harminc méter magas nyírfa tetejére madárfészket szedni. A fa tetejére ért és rákuszott egy vékony ágra, amely nem bírta el testének súlyát és letört alatta. A fiú az óriási magasságból zuhanni kezdett lefelé. Zuhanás közben, körülbelül husz méter magasságnál párhuzamosan vastagabb ág közé akadt. A fiú amikor

elvesztett eszméletét visszanyerte, kétségbeesetten kiáltott segítségért. A kiáltozást többen meghallották és Zimbica Pál segítségére siettek. Akadálytalanul felmászott a fára, de kísérletük nem koronázta siker, mert a fiú annyira a faágak közé ékelődött, hogy nem lehetett onnan kivenni.

Közben a megérkezett rendőr-

ség tűzoltókért telefonált, akik teljes felszerelésükkel jelentek meg a helyszínen. A tűzoltólétrával megközelítették a fiút és csak úgy lehetett az ágak közé préselt testét kimenteni veszedelemes helyzetéből, hogy az egyik ágot letűrésztették. A megmenett fiút egy tűzoltó hozta le a létrán és az ott megjelent orvos megállapította, hogy jédségen kívül semmi baja sem történt.

Újabb nagy földrengés Japánban

Pánik a lakosság között — Borzalmas árvízkatasztrófa Kinában — Ezrekre megy a halottak száma

Tokióból jelentik: Újabb földrengés reszkettette meg a földet. Hétfőn négy heves lökést éreztek Kioto felett és a lökések nyolc percig tartottak. A lakosság között pánik tört ki és állandóan az utcákon szaladgálnak ijedten. Újabb lökéseket nem jeleztek és a kárt nem állapították meg.

Newyorkból jelentik: Borzalmas árvízkatasztrófa történt Kinában, amely ezerszámra szedi a halottait. A hosszas esőzések következtében a Janghó kiöntött és

elárasztotta az ország legnagyobb kereskedelmi központját. Az árvíz különösen a Hoan Hunan és Kiangsi tartományokban pusztít. A falvakat a víz százszámra önti el és az árvíz következtében Peking izolálva van. A katonaság kikieltségével éjjel-nappal dolgozik a töltéseken. Tientsin is veszélyben forog. A gabona, pamut, dohány és rizstermés nagyrésze tönkrement és Kalgan majdnem száz ezres lakósu város elpusztult. Az anyagok kár-éddig milliárdokra rug a sok ezer emberi életen kívül.

Német beszéd a francia városházán

Magyar sakkozó érdekes levele a párisi sakkolimpiáról. — Tizenkilenc nemzet, ötvenöt versenyző. Aljechin vezet a tornát.

(Párisi levél.) Ágyuk dörgése zavarta széjjel tíz éve a sakközők nemzetközi világtkongresszusát Mannheimben s most ime újból ágyuzás lett a nemzetközi találkozásra idesereglett matadorok kíséretében. Akkor nemzetek verbóborulásának előestéjét, ma békés nemzeti ünnep reggelét jelentette az ágyuzó, mely mindenképpen stílusosan jelezte a szellemi háború hőseinek ugyanazon porondon tíz éve nélkülözött felvonulását; 19 nemzetnek a sakk-olimpiás jegyében való találkozását. Csak keveset vont le a nemzetközi hangulat teljességéből a németek és osztrákok távolmaradása.

A „Cercle Philidor” nagyvilági helyiségeit előntötte a nagy nemzetközi mérkőzések világhangulata. A sok matador ismerősen köszönt, még azok is köszöntek, akik egymást sohasem látták — ebben a formában: „Ön nemde X” és érdeklődő respektus. No meg vágyó harci készség villan meg szemükben a neves konkurens láttára.

Berlitz-iskola tömeghangulata orgiáit üli a soknyelvűség. Itt két ismerkedő tolmácsolásra kér felkiderül, hogy mindkettő németek, de a dorpai német portugálnak vélte a luzerni szavát, amott Aljechin mester, a versenybírótság vezetője rémíti egymással az ifjabb bajnokokat. Itt-ott egy egy favorit nagyobb csoportok központja: a népszerű kétméteres Euwe holland mester, a nagymultu cseh Hromádka, Svájc büszke-

sége, az ifjabb Johner s a finomarcu G. Renaud, Franciaország bajnoka. A magyarok közül Sterk és Havasi ismerkednek nagy buzgalommal.

Másnap a IX. kerületi „mairie” dísztermében. Ünnepléses megnyitás kicsinyített olimpiás minitájára, frakkos miniszterrel, szónoklatokkal, a versenyzőknek a francia bajnok által fölolvasott ünnepléses fogadalmával. Versenyzők jelentkezése, felvonulása, sorolás. Ez utóbbi itt már nem a nyilvánosság dolga, mert az 55 versenyző 9 csoportba való beosztásának kell megelőznie s a körülbelül egyenlő erejű csoportokra való felosztás munkája kényes és nehéz ügy. E munkát a versenybírósnak kell vállalnia, melynek elnöke Aljechin orosz mester, tagjai gróf de Penalver, d'Areos márki és az én csekélységem.

Még előbb némi további formáság. A rendező szövetség kiadó főtájkára, P. Vinceni olvassa fel és G. Lazard ismerteti a részletes versenyszabályokat. Néhány perc után hallucinálni vélek. Igen, a francia republika szobrával és sok-sok zászlajával díszített nagy teremben szép, folyékony német beszédet hallok.

Nem tévedtem, a francia előadás mását nyújtja az elnökség a német nyelvűk részére, a hallgatóság teljes nyugalma közepette. Mi történt itt, most a háború után, mit fog szólni ehhez Poincaré ur?

Vagy tán mégis más lett a világ sora? Itt sincs már „háboru

után", hanem 1924-et írunk és oda
kinn — Harriot uralkodik.

Abonyi István.

HIREK

— A trónörökös az olimpiai ban-
ketten. Párisból jelentik: Károly
trónörökös résztvevett az olimpiai at-
léta-fesztiválon Páris városa által
rendezett banketten.

— Osztrák tudósok Romániában.
Bucurestiből jelentik: A bécsi föld-
raizai társaság tagjai — jobbára ta-
náremberek — Oberhammer, Jenő
professzor vezetésével elhatározták,
hogy nagyszabású tudományos
kirándulást rendeznek Romániába.
A professzorok ma Giugiuba érke-
tek, ahol rendkívül ünneppélyesen fo-
gadták őket; a tudományos-társaság
tagjait Samurcas és Mehedinți egye-
temi tanárok, Hategan, a földrajzi
intézet igazgatója üdvözölköztek rendki-
vül meleg szavakkal. A tanárok meg-
látogatták Constanzát, Sinaiát, Bra-
sovoft, Clujt és Oradea-mare-t is.

— Uj kollektív szerződés a timi-
soarai gyárakban. A timisoarai gyár-
ak igazgatóságai és a munkások
megbízottjai ma megkötötték az új
kollektív szerződést. Az új kollektív
szerződésben husz százalékos fizetés
javítást biztosítottak a munkások-
nak, azok a munkások pedig, akik-
nek gyermekeik van, külön családi
pótlékban részesülnek.

— Bécs általános sztrájk előtt.
Bécsből jelentik: A Technikai Unió
munkásai ma kétórás demonstrációs
sztrájkot rendeztek, hogy a kormány-
ra nyomást gyakoroljanak az állami
alkalmazottak béremelésé ügyében. A
Technikai Unió kezelésében vannak
az összes telefon, posta és táviró
üzemek, úgy, hogy az osztrák fővá-
rosban tegnap két órán keresztül
szünetelt a posta és táviró szolgál-
lat. Az állami nyomdák munkásai
tegnap passzív reszisztenciát kezd-
tek, hogy demonstrálják csatlakozá-
sukat. Kormánykörökben félnek egy
általános sztrájk kitörésétől. Ma reg-
gel nyolc óra óta Béccsel a táviró
és telefonforgalom megszakadt. Ez
valószínűleg a már beigért postás-
sztrájknak a következménye.

— Jelentkezés. A timisoarai ál-
lambiztonsági hivatal felhívja Ga-
lambos Máriát, hogy saját érdeké-
ben jelenkezzen a sziguranacán.

— Az Eskütt-nünpör tárgyalása.
Budapestről jelentik: A híres Eskütt-
féle zsarolási és rágalmozási pört
augusztus második felére tüzték ki
tárgyalásra. A megvesztegetési pör
tárgyalása októberben lesz.

— Szélhámosság egy orvos nevé-
vel. Tegnap délután Ferschitz Fe-
renc timisoarai gyárvárosi cukrász
üzletébe beállított egy fiatalember,
aki dr. Jozefi ismert timisoarai ideg-
orvos aláírásával egy cédulát muta-
tott fel, amelyben az orvos tizenöt
süteményt és tíz deka csokoládét ké-
retett. A cukrász gyanútlanul átadta
a fiatalembernek az összeállított cso-
magot, aki később a timisoarai sör-
gyárban jelent meg és onnan ugyan-
csak dr. Jozefi nevére huszonöt üveg
sört kért. A sört kiszolgáltató tiszt-
viselő és a cukrász egyidőben jelen-
keztek az idegorvosnál este a szám-
lával, aki csodálkozva nézte a felmu-
tatott irást és kijelentette, hogy azok
hamisítványok. Jelentést tették a rend-
őrségen, ahol a szélhámosság kitétele
megállapítására megindították a mo-
zást.

— Lengyelországi család timisoarai
manővere. Futtermann Alajos keres-
kedelmi ügynököt a lengyel kormány
megbízta, hogy Jugoszláviában és
Romániában szarvasmarhákat vásá-
roljon és szállítsa Lengyelországba.
Az ügynök ötven milliárd lengyel
márkát kapott a vásárlásra, amely-
vel meg akart szökni. Köröző levelet
bocsátottak ki ellene és a kapott
személyleírás alapján a timisoarai
rendőrség a Koronaszállóbeli laká-
sán letartóztatta. Néhány hónap óta
folyik Futtermann Alajos diplomá-
ciai uton való kiadatásának eljárása.
A román kormány és a lengyel kor-
mány között a kiadatásra vonatkozó-
lag most megállapodás jött létre és
egy Futtermann erős fedezet mellett
a napokban Lengyelországba száll-
ítják.

Uj szerelmi levelező.

Barátom, a költő, néhány hó-
nappal ezelőtt újabb versesköté-
tével lépett a közönség elé. Ál-
datlan gazdasági viszonyaink
folytán jó maga adta ki köny-
vét és maga járta sorra a köny-
vesboltokat is, hogy könyvének
eladásáról gondoskodjék. A bol-
tosok nem igen akarták elvállal-
ni a könyvet. A költő azonban
optimista lélek volt és addig ka-
pacitált egy boltost, míg az vé-
gül is beleegyezett, hogy a vers-
kötetért az ő pultján várjanak
vevőkre. Azt is megígérte a kö-
ltőnek, hogy értesíteni fogja, ha
reményei ellenére sikerül néhán-
nyat eladni. Pár hét múlva ba-
rátom, a költő, levelet kapott a
vidéki városkából, amelyben a
zord könyvkereskedő sürgősen
még ötven példány versesköté-
tet kér, mert az előbbieket már
teljesen elfogytak. A költő nem
érti a dolgot és ámulva olvassa
tovább a levelet: „Verseket itt
nem vesznek, mert arra itt nincs
pénz. Nem is adtam volna el
egyetlen példányt sem, ha vélet-
lenül bele nem néztek az ön
könyvébe. Elolvastam néhány
versét és örömmel láttam, hogy
a könyv tele van szerelmes ver-
sekkel, részint boldog, részint
boldogtalan ábrándozásokkal.
Kitettem a könyvet a kárakádba,
a következő felírás szolgálta:
Uj verses szerelmi levelező bol-
dog és boldogtalan szerelmesek
nek. A cseféllányok és a bakák
néhány nap alatt elkapták a
meglevő példányokat, tehát le-
gyen szives stb.” Barátom azon-
nal átadott száz példányt a
könyvesnek.

— Borzalmas családi tragédia.
Clujról jelentik: Tegnap megdöb-
bentő tragédia történt. Várkonyi
János gazdálkodó meg akarta fe-
nyíteni rosszkedű kislányát, aki a
büntetését való féltelmében a kert-
be menekült, s ott egy fára má-
szott fel. Az apa első dihében le-
kötötte a fára menekült gyermekét,
sőt agyonkötötte másik fiát is, aki a
lövés zajára a kertbe rohant. Az
apa ezután öngyilkosságot követ-
tet el.

Municiót találtak egy aradi gyáros lakásán

Gránátok, kézibombák és Mannlicherok a pincében A gyáros külföldön van

(Saját tudósítónkól.) Az aradi
államrendőrséghez nyiteltan felje-
lentés érkezett, hogy egy aradi
gyárosnál nagymennyiségű munici-
ció van elrejtve. A rendőrség ház-
kutatót tartott a gyáros lakásán
és hosszas keresés után ráakadtak
a levélben említett municióra. A
pincelejárát alatt különböző kal-
berű, nagymennyiségű ügyszövedé

ket találtak, azonkívül rengeteg ké-
zihomba és Mannlicher töltény volt
elásva a pincében. A rendőrség ki-
hallgatta a vállalkozó feleségét és
a cselédséget. Mindnyájan azt val-
lották, hogy az elrejtett munició-
ról semmit sem tudtak. A vállalko-
zó jelenleg külföldön tartózkodik
és a rendőrség házaérkezését vár-
ja, hogy a további nyomozást le-
folytassa.

— Felhívás. Az aradvárosi Felső
Kereskedelmi Iskolában 1904. évben
végzett osztálytársaimat felkérem,
hogy címeiket lehetőleg mielőbb tu-
dassák, hogy a husz éves találkozóra
a meghívás elküldhető legyen. Fü-
zessy Károly, az „Agronomus” biz-
tosító társaság aligazgatója, Arad.

— Aki nappal épeszű, éjjel pedig
őrült. Filadelfiában különös módon
élt egy James E. Macusker nevű em-
ber, akiről az orvosok megállapítot-
ták, hogy nappal teljesen épeszű,
éjjel azonban elmebeteg s emiatt az
éjszakát elmeegógyintézetben kell
töltenie. Családi zavarok okozták ezt
a különös betegséget. A feleségével
izgalmas pere volt és ennek követke-
ztében tört ki rajta a baja. A per fo-
lyamán a bíróság gondnokság alá
helyezte. Az orvosi vizsgálat azon-
ban megállapította róla, hogy nappal
nincsen semmi baja és kitünően tudja
elvégezni a dolgait, sőt kereskedel-
mi vállalatában olyan ügyeket kell
elintéznie, amelyekhez éles észre van
szükség, éjjel azonban kitör rajta az
elmebaj. A bíróság rendelete szerint
éjjelre be kell vonulnia a Friends
Hospitalba. Este 8 órakor megy az
elmeegógyintézetbe, ahol rendes cel-
lája van. Magára veszi a kórházi csi-
kos ruhát és engedelmességet tartozik
a kórházi szabályoknak. Reggel
8 órakor azonban levetheti a kórházi
ruhát, átöltözködhetik rendes ruhá-
jába és eltávozhatik az intézetből,
hogy Chesnutstreeti irodájában vé-
gezze el dolgait.

Poloskairtást jótállás mellett
helyben és vi-
déken vállal Lovas Károly, Arad, Str. Dittaz III.

**SZÍNHÁZ A
MŰVESSÉG**

* Az aradi nyári szinkör műsora.
Szombat: Három a kislány, operette.
Vasárnap este: Piros bugyelláris,
népszimű.

* A timisoarai színház műsora.
Szombat: Tánckirály (operett-pre-
mier.) Vasárnap d. u. 3 órakor: Meg-
halok utánad, este 6 órakor: Hol a
férjem? és este 9 órakor: Tán-
ckirály.

* Színészek bucsuja. Horváth Mici
és Róna Dezső, amint már jelentet-
tük, a közel jövőben megválnak az
aradi színházalattól s eltávozásuk
előtt egy-egy bucsufellegelő keretében
mondanak istenhozzádot a közönség-
nek. Az aradiak ünnepeit primadon-
nája a Pompadour címszerepét ját-
sza el még egyszer, a kiváló opera-
baritonista pedig a Toscában bucsu-
zik. A két bucsuelőadásra vasárnap-
tól árusítja a jegyeket a színházi
pénztár.

* Barics Gyula fellép a Piros bu-
gyellárisban. Vasárnap ünnepi es-
téje lesz a szinkörnek, hosszas távol-
lét után újra játszik Barics Gyula. A
legnépszerűbb művészt egyik híres

szerepében látja viszont a publikum,
a Piros bugyelláris Csillag őrmeste-
rét játsza el Barics. A régen nem
játszott, kitünő népsziművet első-
rangú szereposztásban eleveníti fel a
színházalatt.

* Három a kislány kerül színre
Szombaton a meghirdetett Ártatlan
Zsuzsi helyett, amely Ekecs Ferenc
betegsége miatt marad el. A Három
a kislány főbb szerepeit Horváth
Mici, Bing János és Tompa Béla
játszák.

* Nénies előadás lesz hétfőn este
az aradi színházban rendkívül mér-
sékelt helyárok mellett; így I. r. tám-
lásszék 40, II. rendű 30, III. rendű
20 és IV. rendű 15 lej lesz, az elsőren-
dű erkély ára ez este 15 lej, a többi
erkélyülés 10 és 6 lej lesz. Színre
pedig Süt a nap nagy sikert aratót
vigjáték kerül.

Betyáromantika

a Regátban

Egy csendőrszázad két hónap alatt
nem tudja elfogni a keresett többszö-
rös gyilkost.

Bucurestiből jelentik: Terente
nevű banditát, akinek lelkét számlá-
talan gyilkosság és rablás terheli,
két hónap óta eredménytelenül
üldözi egy csendőrszázad és há-
rom detektiv-csoport. A veszedel-
mes rabló főleg Braila és környé-
kének lakosságát tartotta állandó
rettegésben. A városban és a vidé-
ken nagy a méltatlankodás a ha-
tóságok erélytelensége miatt,
mert lehetetlennek tartják, hogy
egy gonosztevőt, akinek mindössze
két cinkostársa van, két hó-
nap alatt ne lehessen ártalmatlan-
ná tenni. Tegnap este egy csendőr
őrszázadnak sikerült felfedezni a
két cinkostárs buvóhelyét. A betö-
rők egy erdei kunyhóban tartóz-
kodtak, de miután észrevették a
csendőrok közeledését, mintha a
föld nyelte volna el őket, nyom-
talanul eltűntek. Erre a csand-
örök különböző irányba mintegy
50 lövést adtak le, de eredmény-
 nélkül, mert a rablóknak ismét si-
került elmenekülniük üldözőik előtt.
A kunyhóban élelmiszereket talá-
tak a csendörök, akik éppen ak-
kor lepték meg a banditákat, ami-
kor vacsorát készítettek. Általá-
nos a vélemény, hogy Terentének
kémei vannak, akik a hatóságok
minden ellene tett intézkedéséről
azonnal értesítik. Legutóbb Te-
rente elrabolta Herschkovits dus-
gazdag brailai kereskedő gyönyörű
fiatal leányát. A kétségbeesett
szülők 200.000 lej jutalmat ígér-
tek annak, aki a hatóságot a rabló
nyomára vezeti. Azt beszélnek, hogy
Terente most már kettőzött erővel
igyekszik üldözői elől végleg el-
menekülni, mert komolyan meg-
szerette az elrabolt leányt.

Legjobb gyermekápoló

Höfer L. száma gyermekhintőpora, Höfer Baby creme.
Raktárak Aradon Vojtek gyógyszerár.

LEGJÓBB

Altalános amnesztia Bulgáriában

Szófője jelentik: A kormány széleskörű amnesztiajavaslatot terjesztett a parlament elé. Az amnesztia kiterjeszkedik az összes elítélt liberális miniszterekre, kivéve Radoszlavov volt miniszterelnököt.

Köt. Nem részesülnek amnesztia-ban azok a katonák sem, akik gyilkosságot követtek el. A tirnovoi lázadás tettesének megkegyelmeznek. Az amnesztiajavaslatot a parlament elfogadta.

KÖZGAZDASÁG

Bánati textilgyárosok a védővámok felemeléséért

Memorandum a kereskedelmi miniszterhez

(Saját tudósítónktól.) A bánati textilgyárosok szövetsége Totis Rezső igazgató elnöklése alatt tegnap tartották meg rendes évi közgyűlésüket Timisoarán. A közgyűlés tárgysorozatának legfontosabb pontja a védővámok kérdése volt. A kérdés referense kimutatta, hogy ha a kormány a textilvédővámokat nem fogja felemelni, úgy a bánati textilipar csödbe jut, mert nem bírja a konkurenciát a

külföldi textilárakkal. Az eddigi védővámok eléggé megvédték az erdélyi textilipart, a nagy lejesés következtében azonban most elégtelennek bizonyulnak. A bánati gyárpárosok egyhangulag elhatározták, hogy memorandumot terjesztenek a kereskedelmi miniszterhez a védővámok felemeléséért és felkérlik a fővárosi textilipárosok országos szövetségét, hogy a kormánytól támogassa a bánati textilgyárosok kérését.

A lej Zürichben 2.47.50 Párisban 8.90

A lej ma megingott Zürichben. A devizapiacot uralkodó lassúság azonban újabb emelkedés előjele. A devizák árfolyamai óránként változnak.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 18.) Francia frank 17, svájci frank 41.70, dollár 227, dinár 2.78, szokol 6.75, lira 9.85, angol font 1000. **Kifizetések:** Budapest 375, Bécs 312, Prága 6.74, Zürich 41.65, Milano 9.82, London 9.97, Páris 11.90, Newyork 228, Belgrád 2.76.

ZÜRICHI NYITÁS. (Július 18.) Amsterdam 208.25, Newyork 550, London 2400.50, Páris 27.95, Milano 23.68, Prága 16.27.50, Budapest 0.0068.50, Belgrád 6.50, Bécs 0.0077.52.50, **Bucuresti** —

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Július 18.) Amsterdam 208.25, Newyork 549.50, London 2401, Páris 28.05, Milano 23.62, Prága 16.27.50, Budapest 0.0068.50, Belgrád 6.50, **Bucuresti** 2.47.50, Bécs 0.0077.6250

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Július 18.) **Kifizetések:** Páris 11.68, London 995, Newyork 226, Milano 9.85, Zürich 41.50, Bécs 0.0031, Prága 6.65. **Valuták:** Napoleon 8, léva 1.50, török lira 1.18, angol font 980, francia frank 12.10, svájci frank 41.50, lira 10, drachma 4, dinár 2.70, dollár 225, lengyel márka 0.0043, osztrák korona 0.0032, magyar korona 0.0028, szokol 5.85.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (Július 18.) Magyar Hitel 580.000, Osztrák Hitel 171.000, Salgó 582.000, Rima 141.000, Ganz Danubius 3.290.000, Kőszén 3 millió 250.000, Szlavonia 87.000, Kereskedelmi Bank 1.305.000, Schilk 70.000, Csáky 17.000, Ofa 585.000, Hazai Takarékpénztár 3.850.000, Cukor 2.725.000.

BUDAPESTI HIVATALOS ÁR FOLYAMOK. (Július 18.) **Bucuresti** 360—380, lej 350—380, London 354500—360100, angol font 351500—360100, Páris 4140—3550, Newyork 81100—82400, Bécs 114.58—116.45.

A timisoarai szeszifőző kurzus. A timisoarai szeszifőzők kurzusa véget ért és tegnap tartották meg a vizsgát a Mezőgazdák Ipari R. T. szeszifőződéjében. A vizsgát Piere mérnök vezette és azon jelen voltak Kun Richárd és Kovács Iván szeszifőzői igazgatók is. A szeszifőzők valamennyien kitűnő eredménnyel vizsgáztak.

Piaci árak. A pénteki hétfőn az aradi I. ker. előjáróság hivatalos megállapítása szerint az alábbi árak alakultak ki: Kalarabé 2 darab 1 lej, paprika 3—6 1 lej, uborka 4—6 1 lej, kelkáposzta 1 drb. 3 lej, tök 1 drb. 2—6 lej, fejes káposzta 1 drb. 6—13 lej, savanyu káposzta 1 kgr. 20 lej, zöldborsó 1 köteg 1—2 lej, burgonya 1 kgr. 5 lej, körte 1 kgr. 10—20 lej, alma 1 kgr. 4—10 lej, zöldség 1 drb. 1—2 lej, tojás 1 drb. 1.60—1.80 lej, szilva 1 kgr. 7 lej,

ringióta 1 kgr. 10—15 lej, sárgadinnye 1 kgr. 10—14 lej, téhen túró 10—12 lej, juhtúró 1 kgr. 40 lej, tejfel 1 ltr. 30 lej, kajsza 1 kgr. 40 lej, zöldség 1 csomag 3—5 lej, dinnye 1 kgr. 10 lej, liba nagyság szerint 1 pár 160—200 lej, kacska 1 pár 60—110 lej, tyúk 80—100 lej, csirke 40—80 lej, árpa 1 mu. 480—500 lej, tengeri 500—530 lej, zab 460 lej. Az állatvásár árai a következők: marha 12—18 lej, borjú 25—28 lej, sertés 32—40 lej kilogrammonként élőszuliban.

MOZI

xx A szerelem áldozata címen vasárnap nagyszabású filmbemutató zajlik le az Apolló mozgószínházban. A kép utolérhetetlen gyönyörű kiállítás mellett főleg a legújabb divatu pazar toalettek adnak kiváló vonzerőt „A szerelem áldozata” című filmnek — Az eseménydus és mindvégig érdekes film főszereplői: Lucy Dorian és Alfons Frylands, akik mellett csupa elsőrangú, világhírű erők szerepelnek. A nagyérdeklődésű film hétfőn és kedden is műsoron marad.

xx Az Apolló mozgószínház vetíti az utóbbi idők legkacagatóbb filmjét: Fattynak nem akad párja. — A kép főalakja a kövérségről és nagyszerű humoráról ismert Fatty, aki sehogysem tud asszonyt kapni. Fatty hódító kövérségében a legtragikusabb bohóc; mindig halálosan komoly és mindig nevetnek rajta. Szünet nélkül kacaj és hangos tetszés kíséri ezt a legutóbbi pompás alakítását. A kiváló film már csak szombaton marad műsoron. — A kilenc órai előadásnál a Fatty-képet megelőzi a Gáncsnélküli lovag című 6 felvonásos kalandfilm Douglas Fairbanks-szal a főszerepben.

xx Ma szombaton és holnap vasárnap Marco az erőember című nagyérdeklődésű film kerül színpadra az Uránia mozgószínházban.

xx „A saint sulpicei koldusnő” című filmdrámának ma már a második részét vetíti az aradi Marospartú mozgóképszínház. Az első rész hatalmas sikere igazolta azt a hatalmas várakozást, amelyet a filmdrámához fűztek. A párti Comedie Francaise legkiválóbb művészei játszó a film főszerepeit. A francia történelmi legérdekesebb forradalmi mozzanataiból indul ki a film cselekménye és izgalmas mesészövésével mindvégig lebilincseli a figyelmet. A második részt mindössze két napig vetíti a színház: szombaton és vasárnap. Jegyeket előreváltani d. e. 10-től 12-ig, d. u. 4-től 6-ig és este hét után a mozi pénztáránál lehet. Esős idő esetén a jegyek másnapra érvényesek.

Cenzorát: Prefectura Judetului.

A szerkesztésért kitüntetésen:
KAROLY SANDOR
felet.

Eladó károk, üzletek foglaltságban Aradon WALLINGER-iroda utján vehető.

FIGYELEM!!

Rentabel hámozógépek, sehmírglikópeny, és darálókővek. Francia quarcból minden méretben készítettnek. Raktáron tartunk eredeti schveici szifaselymet és malomkövet minden méretben. Áraink olcsóbbak mint bárhol.
CSETEY SI SEITZ
vas- és szerszámkereskedés.
Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros B.-1.) 44.

Fürdőre utazó közönség figyelmébe!

Menettérti mérsékeltáru fürdőjezek érkeztek.
CFR. városi menetjegyiroda, Arad, Str. Bariju 3. (Rákóczy-utca). 3998

Tökéletes műszaki ismeretekkel bíró

mérnök vagy representáló tisztviselő

műszaki cégnél, mint utazó tisztviselő, azonnali belépéssel előnyös alkalmazást nyerhet. Német nyelv ismerete feltétlenül szükséges.

Ajánlatok „Műszaki 28-40” jelige alatt Sándor hirdapiroda Arad továbbit. 10096

Irodai munkához

gépírásban is jártas
leány, 15070
ki közolgásban is segít felvétetik.
Románul beszélők előnyben!!
IRITZ festéküzlet Arad.

Ha szép akar lenni, használjon
Kulka-féle Lillomtej-örömet, Lillomtej-szappant és Lillompuvert.
Kapható kisküldés: Városi gyógyszerár, a „Fekete Sas”-hoz, Timisoara, Szt. György-utca.

Eladó

Timisoaran (Temesvárott) egy szomban levő, modern gépekkel, vil-lanyerőre berendezett, jó vendégekkel rendelkező, család-badfi ostyá, piskots, nápolyi, 4085

KEKSZ taasüteménygyár.

Ajánlatok „Rentabilis” jeligebe Bánát Hirdapirodába Timisoara küldendő.

Használt ólom

megvételre keresztek.

Figyelmeztetés!

Utlevél, naponta vizum, naponta fuárindítás ügyekben legolcsóbb.

Weiss David Arad, Str. Márkósti Kossuth-utca 4. számú emeleti szobában.

Gyűjtőhojyek

LOREL Hirdapiroda Arad, Apollo mozival szemben. : Ecce ford. Iroda Weinberger olipuzlet, Meisl és Adler divatüzlet, Arad

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon **ARAD,**
(uj Neuman-ház.)

Naponta inditunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot **Sándor** hirlapiroda **ARAD,** Strada
Alexandri (Salacz-u.) I. 10062

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEK-RŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazás.

SZAKÁCSNŐ ÉS SZOBÁLEÁNY urcsálához jó bizonyítvánnyal augusztus 1-re felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

TANONC, vas, szerszám és műszaki kereskedésbe felvétetik. Csetey és Seitz Arad. 4071

VARRÓLEÁNYOK állandó munkára felvétetnek Plesz Gyula női divatruházában Arad. 4079

SZAKKÉPZETT pincemester. Ki a borszakma minden ágazatában jártassággal bír, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatot fizetési igények megjelölésével „Szakképzett” jellegre Sándor hirlapirodába Arad kérünk. Személyes jelentkezés is lehetséges. 10.096

NEVELŐNŐ 2 gyermek mellé, francia, vagy német, felvétetik. — Ugyanitt szobaleány felvétetik. Jelentkezni a Transilvania cipőgyárban Arad, Strada Ioan Calvin 52. 4091

EGY józan életű, munkabíró, nős kocsis azonnali belépésre kerestetik. Aki faterlepen már volt, előnyben. Lemmarul faterlepen Arad. 4083

FŐKÖNYVEK lezárását, kataszteri változtatások átvezetését jutányosan vállalom Cim Bartha, Ghiroce. 4089

NEGY középiskolát végzett intelligens fiú tanuló felvétetik Erdős Pál fűszerkereskedő cégnél Arad. 4090

ROMÁNUL, magyarul és németül tudó periekt irodai tisztviselő állást keres. Cim Blaga Jenő aradi rondórság. 500

FIATÁL fűszeressegéd állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4084

LABORÁNS (szolga) felvétetik Kain gyógyszerházban Arad. 4101

Vétel és eladás.

KÖNYVBARÁTOK FIGYELMÉBE! Új-kai, Mikszáth, Pallas Lexikon. Műveltség könyvtára teljes kiadásban és egyéb híres munkák Néményi Erzsébet Arad. 4100

EGY és $\frac{3}{4}$ karátos buton, briliáns gyűrűk, melletti, nyakék, ezüst női óra, ebékdő és összekötő valódi perzsaszőnyegek, régi festmények, orvosi műszerszekrény, réz márvány-mozdó, 6 személyes étkező servise, ívegymű, különböző butorok, tükrök, festmények, szalonok, csillárok, dísztárgyak, stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. emelet jobb. 1000

LEGJOBB Minden színben pamut, cérna és fűrészminőségben 20.-14.- Lejig és legolcsóbb Harisnya **BOGYÓA,** Gyermek matróz trikók 25.- Lejig, fűző drassok 105.- Lejig, Gyermek és férfi zoknik 18.- Lejig. — Rővidárúk, szabókéllékek és kézimunka anyagok legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása. Arad Str. Eminescu 13.

Legmagasabb árakat fizet **Hirsch Jenő** órák Arad, Strada Motianu
briliáns, arany és ezüst tárgyakért (Furay- és Rákóczi-ucca) sarok. 8736

EGY 6 HP. jókárban levő Nicholsont, teljes felszerelésű cséplőgarnitúra eladó. Cim Varga Mátyás Iratosul-Mare (Nagy iratos.) 4092

FÜSZER, rövidáru berendezés intányos árban eladó. Weisz Arad, Piata Mihai Viteazul sarok. 4087

DANIS VIRUS, valamint Melsungeni patkány és egér typhus bacillusokat ajánl Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14134

ALKALMI VÉTEL. Teljesen jókárban levő diófa hálószoba olesón eladó. Arad, Str. 29. Decembrie (Hasszinger-u.) 4.3966

EGY új, világos hálószoba eladó. Cim Arad, Strada Gen. C. Coanda 11-13. (Borona-ucca 50.) 10.096

Oktatás.

ROMAN, FRANCIÁ órákat adok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3954

Fromm Márton és Fiai

R.-T.

Brasov (Brassó)

Ezenel tisztelettel értesítjük, hogy **f. évi augusztus hó 1-ével az 1878. óta fennálló malomvállalatunk mellé**

gabonaosztályt

létesítünk.

Főcikkünk a sörárpa lesz. Vasuti vágánnyal ellátott saját raktárainkban elhelyezett árpatisztító és osztályozó berendezésünk által, abban a helyzetben vagyunk, hogy elsőrendű sörárpát hozhassunk forgalomba és a legkényesebb igényeket is kielégíthetjük. Ezenkívül mindenféle termény (gabonafélék, hüvelyesek, heremag, étkező és ipari burgonya) és takarmányfélék bevásárlásával és eladásával foglalkozunk.

Kiterjedt régi összeköttetéseink erdélyi, bánáti, regáti és külföldi cégekkel, olesó bevásárlást biztosítanak és főtörekvésünk, hogy igen tisztelt vevőinket legelőnyösebben kielégíthessük.

Iroda: Károly herceg-ucca II.
Vasuti állomás: Brassó-Bertalan
Telefonszám: 272.

Fromm Márton és Fiait.
gabonaosztály.
4086

Ezüst tárgyakért
ékszerekért, törmelék arany és ezüstért, műfogakért
Igen magas árakat fizet
KUN JÓZSEF ékszerész Arad,
Bulv. Regina Maria

Ha olcsó és praktikus
alkalmi ajándékot akar beszerezni, úgy forduljon
Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca), I. emelet jobb ala. 1000

Ingatlan.

ELADÓ sürgősen két ház 240.000 lejért. 5 lakással, egyik átvehető. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4103

SZÓLÓ ELADÁS! Négy katasztrális hold Páncótán 150.000 lej, 2 katasztrális hold Maderaton (Magyaraton) 190.000 lej. Uramuliroda Arad, főpostával szemben. 16.040

ARAD BELVÁROSI BÉRHÁZ szeptember 1-ére elfoglalható 4 szobás lakással és üzlettel 300.000 lejért eladó. — Bérházak, magánházak a város különböző részein eladók. Megbízott Uramuliroda Arad, főpostával szemben. 16.040

Üzletek.

ÜZLETHÁZ, bármily üzlet céljaira alkalmas, két uccára szóló telekkel, elfoglalható lakással a St. Copalniceanu (Mikes Kelemen-ucca elején) eladó és azonnal átvehető. Beteljeim-ügynökség Arad, Piata Imperatul Traian (Attila-tér) I. I. em. 4093

TÖZSDE, papír, bazár-üzlet a Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) mellett, igen forgalmas uccában, teljes berendezéssel és felszereléssel eladó és azonnal átvehető. — Beteljeim-ügynökség Arad, Piata Imperatul Traian (Attila-tér) I. I. em. 4094

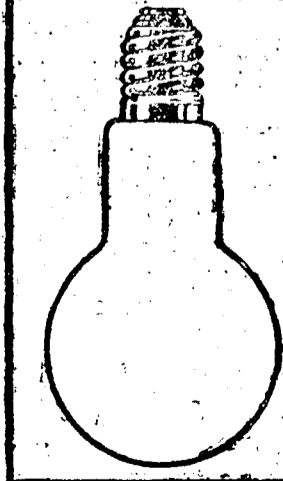
Különféle.

MARCU Anna városi okl. születésű Clujon (Kolozsváron) eltöltött 3 évi gyakorlat után Aradon Strada Corneli Popescu 23. sz. alatt letelepedett. 4062

ÜZEMBEN levő, bérlett vámmalomot sürgősen társ kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4088

HASZNALT OLÓM megvételre kerestek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4088

TUNGSRAM
OPALIT

TUNGSRAM
OPALIT

Mar minden
szaküzletben kapható.

Kerékpárok újak és használtak, **külső és belső gummik,** valamint az összes szerelési cikkek a legolcsóbban beszerezhetők **Schwartz műszerésznel,** Arad, Str. Brancovici.